

SUİTDER

SDÜ İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ DERGİSİ

Süleyman Demirel University Journal of Humanities and Social Sciences

Sayı/Issue	63-Haziran 2025 / 63-June 2025
Makale Bilgisi/ Article Info	Araştırma Makalesi / Research Article
Başvuru Tarihi/ Submitted Date:	6 Şubat 2025 / 6 February 2025
Kabul Tarihi/ Accepted Date:	5 Nisan 2025 / 5 April 2025
Atıf/Citation:	Yavaş, N. (2025). Aldo Leopold ve Rachel Carson'ın İzinde: Barbara Kingsolver'ın <i>Prodigal Summer</i> Romanında Çevre Etiği ve Ekolojik Bilinç. <i>Süleyman Demirel Üniversitesi İnsan Ve Toplum Bilimleri Dergisi</i> (63). 81-96
DOI:	10.35237/suitder.1634626
Benzerlik / Similarity:	%2

Aldo Leopold ve Rachel Carson'ın İzinde: Barbara Kingsolver'ın *Prodigal Summer* Romanında Çevre Etiği ve Ekolojik Bilinç

In the Footsteps of Aldo Leopold and Rachel Carson: Environmental Ethics and Ecological Consciousness in Barabara Kingsolver's Prodigal Summer

Nesrin YAVAŞ*

Öz

Bu çalışma, Barbara Kingsolver'ın *Prodigal Summer* (2000) romanını 20. yüzyılın en önemli doğa bilimcisi ve yazarı olan Aldo Leopold'un "toprak etiği" ve Rachel Carson'ın çevresel farkındalık ve ekolojik sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde ele almaktadır. Roman, insan ve insan olmayan doğa arasındaki etkileşimi, ekolojik denge, biyolojik çeşitlilik ve sürdürülebilir tarım bağlamında incelerken insan müdahalesinin ekosistem üzerindeki uzun vadeli etkilerini tartışmaya açmaktadır. Kingsolver, insan merkezli doğa anlayışını sorgulayarak doğayla daha uyumlu bir yaşam biçiminin gerekliliğini vurgulamaktadır. Bu inceleme, romanın ekolojik tartışmalara nasıl katkı sunduğunu değerlendirerek özellikle yırtıcı türlerin ekosistem sağlığındaki rolü ve endüstriyel tarımın çevresel sonuçları gibi konulara odaklanmaktadır. Eserde ele alınan temalar, Leopold'un biyotik piramit anlayışı ve Carson'ın tarımsal kimyasallara yönelik eleştirileriyle bağlantılı olarak tartışılmaktadır. Romanın sunduğu etik ve ekolojik ikilemler, günümüz çevre sorunlarına yönelik düşünsel bir çerçeve sunarken artan ekolojik krizler ışıığında değerlendirildiğinde, *Prodigal Summer*, yalnızca edebî bir eser olarak değil, aynı zamanda çevre etiği, sürdürülebilir arazi yönetimi ve biyolojik çeşitliliğin korunması üzerine yürütülen akademik çalışmalara da katkı sağlayan bir metin olarak öne çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Aldo Leopold, Rachel Carson, Barbara Kingsolver, Ekolojik Bilinç, Biyolojik Çeşitlilik, Çevre Etiği, Çevremerkezcilik.

* Dr. Öğr. Üyesi, Ege Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Amerikan Kültürü ve Edebiyatı Bölümü, İzmir/TÜRKİYE, E-Posta: nesrin.yavas@ege.edu.tr, **ORCID:** 0000-002-2327-9847.

Abstract

This study examines Barbara Kingsolver's *Prodigal Summer* (2000) within the framework of Aldo Leopold's "land ethic" and Rachel Carson's principles of environmental awareness and ecological sustainability, both of whom are among the most influential natural scientists and authors of the twentieth century. The novel explores the interaction between humans and nature, emphasizing ecological balance, biodiversity, and sustainable agriculture. By illustrating the long-term consequences of human interventions in ecosystems, Kingsolver challenges anthropocentric perspectives and advocates for a more harmonious relationship between humans and the natural world. The analysis focuses on how the novel engages with key ecological debates, particularly the role of predatory species in maintaining ecological stability and the implications of industrialized agricultural practices. The discussion connects Kingsolver's environmental themes with Leopold's concept of the biotic pyramid and Carson's critique of chemical interventions in agriculture. By highlighting the ethical and ecological dilemmas surrounding conservation and land use, the novel offers a narrative framework for examining contemporary environmental challenges. Considering the increasing urgency of ecological crises today, *Prodigal Summer* extends beyond literature to contribute to discussions on environmental ethics, sustainable land management, and biodiversity conservation.

Keywords: Aldo Leopold, Rachel Carson, Barbara Kingsolver, Ecological Consciousness, Biodiversity, Environmental Ethics, Ecocentrism.

GİRİŞ

Barbara Kingsolver'ın *Prodigal Summer*¹ (2000) romanı, Amerika Birleşik Devletleri'nin Appalachian Dağları bölgesinde, Virginia ve Tennessee sınırına yakın, doğayla iç içe konumlanmış kurgusal Zebulon kasabası ve çevresinde geçer. Kingsolver, bu bölgedeki ekosistemin çeşitli unsurlarını, birbirleriyle ve insanla olan ilişkileri üzerinden ele alarak doğanın kırılgan dengesini anlamak ve bu dengeyi koruma gerekliliğini güçlü bir şekilde vurgular. Roman, insanın doğayla olan etkileşimini ve bu etkileşimin ekolojik, etik ve sosyal sonuçlarını irdeleyen zengin bir anlatıdır. *Prodigal Summer* (Kingsolver, 2000), yalnızca bir roman değil, aynı zamanda okuyucuları doğanın kendine özgü düzenini anlamaya davet eden bir manifestodur. Romanın dokusu, insan ve doğa arasındaki karmaşık ilişkilere odaklanırken Aldo Leopold'un "toprak etiği" ve Rachel Carson'un özellikle kimyasal tarım ilaçlarının kullanımına ilişkin çevresel uyarılarıyla paralellik taşır. Bu bağlantılar, romanın sadece edebî bir eser olmanın ötesine geçerek çevresel etik ve sorumluluk konularında önemli bir tartışma alanı sunduğunu gösterir. Aldo Leopold, insanı doğanın yalnızca bir parçası olarak görmeyi öneren ve bu bağlamda doğaya yönelik etik bir sorumluluk taşınması gerektiğini savunan 20. yüzyılın en önemli doğa yazarlarından ve çevre filozoflarından. Onun "toprak etiği" kavramı, bireylerin doğanın bütünlüğünü, istikrarını ve güzelliğini koruma görevini üstlenmesi gerektiğini belirtir (Leopold, 1949/2020, ss.213-215). Rachel Carson ise, *Sessiz Bahar* (2002) eserinde, kimyasal tarımın doğa üzerindeki yıkıcı etkilerini ele almış ve insan müdahalelerinin doğa üzerindeki uzun vadeli sonuçlarına dikkat çekmiştir. Carson (2002) özellikle pestisitlerin ekosistemin karmaşık dengelerini bozduğunu ve biyolojik çeşitliliği tehdit ettiğini göstermiştir.

Bu felsefi ve etik yaklaşımlar *Prodigal Summer* adlı romanda yalnızca dolaylı göndermelerle yer alan düşünsel çerçeveler olarak kalmaz; anlatının yapısına nüfuz eden, karakterlerin gündelik yaşantılarına sirayet eden somut deneyimlere dönüşür. Leopold'un toprak etiği felsefesi ile Carson'ın doğanın tahrip edilmesine karşı duruşu, roman karakterlerinin içsel dönüşümleri aracılığıyla edebi düzlemde yeniden vücut bulur. Deanna Wolfe, Lusa Landowski, Garnett Walker ve Nannie Rawley

¹ *Prodigal Summer* (2000) romanına yapılan tüm atıflar, orijinal metinden Türkçeye yazar tarafından çevrilen kısımlardan oluşmaktadır.

gibi karakterler aracılığıyla Kingsolver, insan ve doğa arasındaki kırılgan dengeyi çok katmanlı biçimde temsil eder. Deanna, yırtıcı hayvanların ekosistemdeki dengeleyici rolünü savunurken Leopold'un biyotik piramit² anlayışını yansıtır (Leopold, 1949/2020, ss.225-226). Lusa, tarım yöntemlerini sorgulayıp keçi yetiştiriciliğine yönelerek Carson'un çevreye zarar veren kimyasal müdahalelerden uzak bir yaşam çağrısına uygun bir yol izler. Garnett ise Amerikan kestane ağaçlarını yeniden yetiştirme çabasıyla doğayı kontrol etme arzusunu temsil ederken bu çabanın çevresel sonuçlarını sorgulatan bir hikâyenin parçası olur. Nannie Rawley ise romanda Rachel Carson'ın yeniden hayat bulmuş hâlidir (Kingsolver, 2000).

Bu makale, Barbara Kingsolver'ın *Prodigal Summer* (2000) romanını Aldo Leopold'un "Toprak Etiği" ve Rachel Carson'ın çevresel duyarlılık ilkeleri çerçevesinde ele alarak eserin insan ve doğa arasındaki ilişkiye dair sunduğu etik ve ekolojik perspektifi analiz etmeyi amaçlamaktadır. Romanın yırtıcı türlerin ekosistemdeki rolü, tarımsal kimyasalların çevresel etkileri ve sürdürülebilir arazi kullanımı gibi konuları nasıl işlediğini irdeleyen çalışma, Kingsolver'ın doğayı yalnızca bir arka plan unsuru olarak değil, anlatının merkezine yerleştirerek nasıl güçlü bir çevre etiği savunusu sunduğunu ortaya koymaktadır. Bu bağlamda çalışma, *Prodigal Summer*'in (Kingsolver, 2000) edebî bir eser olmanın ötesinde, ekolojik bilinç ve çevresel etik tartışmalarına katkı sağlayan önemli bir metin olarak değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

1. Doğa, Karakterler ve Hikâyeler: Romanın Anlatı Düzeni

Roman, Kentucky kırsalında geçen üç hikâyeyi iç içe geçirerek insanın doğayla olan ilişkisini farklı perspektiflerden ele alır. Baharın sonundan yaz ortasına kadar süren bu dönemde karakterlerin bireysel mücadeleleri ve doğayla kurdukları ilişkileri ele alınır. Hikâyelerin her biri, insanın doğayla olan ilişkisini farklı bir perspektiften ele alır ve okuyuculara bu bağın önemini anlamaları için bir fırsat sunar. Hikâyelerin kesiştiği zengin anlatı dünyasında, çevresel etik, bireysel seçimler ve insanın doğayla kurduğu karmaşık bağlar büyük bir ustalıkla okuyucuya aktarılır. Romanın yapısı, her biri temel ekolojik ve felsefi soruları incelemek için bir mercek görevi gören üç farklı, ancak bağlantılı hikâyeyi birbirine bağlar. İlk hikâye, yıllardır Zebulon Dağları'nda orman korucusu olarak görev yapan ve kendini çakallar gibi yırtıcı hayvanları korumaya adanmış yalnız bir yaban hayatı biyoloğu olan Deanna Wolfe'la ilgilidir. Deanna'nın, yırtıcı hayvanlar konusunda çelişkili görüşlere sahip bir avcı olan Eddie Bondo'yla karşılaşması, Leopold'un biyotik piramit kavramını ve yırtıcıların ekolojik dengenin korunmasındaki temel rolünü somutlaştıran tartışmalara yol açar. Deanna Wolfe, Zebulon Vadisi'nde bir orman korucusudur. Doğanın dengesine olan tutkusu, genelde yırtıcıların, özelde çakalların ekosistemdeki önemine dair farkındalığıyla birleşir. Wisconsinli bir avcı olan Eddie Bondo'yla karşılaşması, aslında doğaya yönelik insanmerkezci ve çevremerkezci yaklaşımların karşılaşmasıdır. Eddie'nin çiftlik hayvanlarını koruma amacıyla çakallara karşı düşmanca tutumu, Deanna'nın yırtıcı hayvanların vazgeçilmez rolüne dair savunusuyla çatışır. Bu hikâye, Leopold'un biyotik piramit ve toprak etiği düşüncesinin somut bir yansımasıdır (Kingsolver, 2000, ss. 62-64, 320).

Romanın ikinci anlatısı, ölen kocasının bütün çiftliğini miras alan, şehirli bir böcekbilimci olan Lusa Landowski'nin hikâyesine odaklanır. Lusa, aile beklentileri ve geleneksel tarım uygulamalarının çevresel etkileriyle mücadele ederken sürdürülebilir tarıma geçişin zorluklarını deneyimler ve tarımsal arazilerde ekolojik yönetimin karmaşıklığını keşfeder. Kocasının ölümünden sonra, çiftliğinde geleneksel bütün tarımını terk ederek organik keçi yetiştiriciliğine yönelmesi, onun çevresel farkındalığını artıran önemli bir dönüşüm sürecidir. Lusa, başlangıçta eşi Cole'un istilacı türlere karşı verdiği mücadeleyi eleştirirken zamanla Aldo Leopold'un istilacı türlere yönelik yaklaşımını benimseyerek bu sorunun ekosistem üzerindeki etkilerini daha geniş bir perspektiften değerlendirmeye başlar. Tarım kimyasallarına, monokültüre, ağaç kesimine ve istilacı türlerin

² Aldo Leopold'un "biyotik piramit" kavramı, doğanın bir bütün olarak enerji akışı ve madde döngüsü içinde işleyen çok katmanlı bir sistem olduğunu ileri sürer. Bu piramidin temelinde üreticiler, onun üzerinde birincil ve ikincil tüketiciler yer alır; en üstte ise yırtıcılar bulunur. Leopold'a göre insan bu sistemin dışında değil, doğrudan içindedir. Piramidin herhangi bir halkasında meydana gelen bozulma, tüm sistemin dengesini tehdit eder.

Aldo Leopold ve Rachel Carson'ın İzinde: Barbara Kingsolver'ın *Prodigal Summer* Romanında Çevre Etiği ve Ekolojik Bilinç

yayılmasına karşı olan duruşu hem Rachel Carson'ın *Sessiz Bahar* eserindeki çevresel duyarlılığını hem de Aldo Leopold'un ekolojik etiğini yansıtan güçlü bir örnek oluşturur. Böylece adı geçen kahraman, yalnızca bireysel bir dönüşüm süreci yaşamaz, aynı zamanda çevresel sürdürülebilirlik adına yeni bir tarım modeli benimseyerek ekolojik bilinci pratiğe döker.

Barbara Kingsolver'ın romanında yer alan üçüncü anlatı, organik meyve bahçesi işleten Nannie Rawley'le geleneksel tarım anlayışına bağlı komşusu Garnett Walker arasındaki çatışmayı merkezine alır. Garnett, Amerikan kestanesi ağacını eski ihtişamına kavuşturmak için kimyasal ilaçlara başvururken Nannie, doğanın kendi döngüsüne güvenerek organik yöntemleri savunur. Aralarındaki gerilim, insanmerkezci kontrol anlayışıyla doğayla uyum içinde yaşama fikri arasındaki temel karşıtlığı gözler önüne serer. Bu çekişme, yalnızca bireysel tercihler üzerine değil, aynı zamanda tarım politikalarının çevresel etkileri üzerine de derin bir tartışma alanı açar. Kingsolver, bu anlatıyı kullanarak Aldo Leopold'un biyotik piramit kavramını genişletir ve ekosistemin yalnızca büyük türlerle değil, böcekler ve deniz canlıları gibi küçük organizmalarla da şekillendiğini vurgular. Böylece, yalnızca tarımsal yöntemlerin değil, insanın doğa üzerindeki müdahalelerinin uzun vadeli sonuçlarının da sorgulanmasını sağlar (Kingsolver, 2000, ss.62-63, 248).

Kingsolver, karakterlerinin içsel çatışmalarını ve dönüşümlerini derinlemesine işleyerek ekolojik farkındalığın bireysel ve toplumsal düzeyde nasıl şekillenebileceğini gösterir. Leopold'un biyotik piramit anlayışı, ekosistemlerin birbirine bağımlılığını vurgularken Carson'ın tarımda kimyasal kullanımına yönelik eleştirileri, doğaya yapılan müdahalelerin geri dönüşü olmayan sonuçlar doğurabileceğini ortaya koyar. Romanın üç temel hikâyesi, insanın doğayla kurduğu farklı ilişkileri dramatize ederek çevresel etiğin yalnızca teorik bir kavram olmadığını, günlük yaşamda somut sonuçları olan bir gerçeklik olduğunu gösterir. Böylece *Prodigal Summer* (Kingsolver, 2000), Leopold'un "toprak etiği" felsefesi ile Carson'ın çevresel farkındalığını birleştirerek modern ekolojik düşünceye hem anlatsal hem de felsefi bir köprü niteliği kazandırır ve doğaya yönelik her bireysel seçimin uzun vadeli etkilerine dikkat çeker.

2. Aldo Leopold'un Toprak Etiği ve *Prodigal Summer*'daki İzleri

Aldo Leopold'un (1887-1948) "toprak etiği" anlayışı, ekosistemin bir bütün olarak ele alınması gerektiğini savunur ve bu görüşü çevremerkezcilik kavramıyla temellendirir. Leopold, çevre etiği ve felsefesi alanındaki düşüncelerini birçok eserinde dile getirmiştir. Bu eserlerden, 1949 yılında yayımlanan *Bir Kum Yöresi Almanagi* [*A Sand County Almanac*] günümüzde modern çevre hareketinin temel kitabı ve bir doğa koruma klasiği olarak kabul edil[ir] (Özdağ, 2017, s. 33). Carl Leopold, "Aldo Leopold'un mirası, toprak karşısında etik sorumluluk kavramını ve hem çevresel öğrenme hem de arazi yönetimi için ekolojik restorasyonun önemini içermektedir. Yarım yüzyıldan uzun bir süredir, toprak etiği, etik ve çevresel düşüncenin temel paradigmalarından biri olmuştur" diyerek (Leopold, 2004, s. 149) Leopold'un geliştirdiği bu etik anlayışın, yalnızca doğaya zarar vermekten kaçınmayı değil, aynı zamanda insan ve ekosistem arasındaki karşılıklı ilişkinin bilinçli bir şekilde yönetilmesini de içerdiğini vurgulamıştır (Leopold, 2004, s. 153). Leopold, insanın doğayı yalnızca ekonomik bir kaynak olarak görmesinin sakıncalarına ve yırtıcı hayvanların korunması konularında net bir şekilde kendini gösterir. Kurtların yok edilmesinin ekosistem üzerindeki yıkıcı etkilerini Leopold şu şekilde açıklar³:

"Kısa bir süre önce kurtları yok edilmiş birçok dağın çehresini seyrettim. ... Geyiklerin yiyebileceği her çalının ve taze sürgünün önce cansızlaştığını sonra yok olup gittiğini izledim... En sonunda artan sayıları yüzünden aç kalıp ölen geyik sürülerinin kemikleri ... ardıc ağaçlarının altında ufalanır durur. Şimdi öyle sanıyorum ki, nasıl bir geyik sürüsü kurtların karşısında ecel terleri döküyorsa da geyiklerin karşısında aynı ecel terlerini döküyor." (Leopold, 1949/2020, s. 138)

³ Aldo Leopold'un *A Sand County Almanac* eseri Türkçe'ye Hacettepe Üniversitesi Toprak Etiği Enstitüsü kurucusu, Prof. Dr. Ufuk Özdağ tarafından çevrilmiştir. Aldo Leopold' a yapılan tüm atıflar, Özdağ'ın *Bir Kum Yöresi Almanagi ve Oradan Buradan Eskizler* (2020) adlı kitabındandır.

Tıpkı Aldo Leopold gibi, Deanna Wolfe da yırtıcı hayvanların ekosistemdeki kritik rollerinin bilincinde, tutkulu bir doğa savunucusudur. İki yıldır Zebulon Milli Ormanı'nda korucu olarak görev yapan Deanna için biyotik piramidin tepesindeki yırtıcıların korunması, doğanın dengesi açısından son derece önemlidir. Bölgeye avlanmak için gelen Eddie Bondo'ya yırtıcı türler iyi olduğu sürece besin zincirinin bozulmayacağını, aksi takdirde tüm doğal dengenin bozulacağını anlatır. Aslında Deanna, çok uzun zaman önce yok olan çakalların ormanda yeniden izini sürmektedir. Ama bunu kimseyle paylaşmak istemez. Çünkü bilir ki Zebulon Vadisi'ndeki çiftçilerin ve avcılarının bunu öğrenmesi, çakalların öldürülmesi demektir. Eddie Bondo, romanda insanmerkezci bakış açısını temsil eden karakterlerden biri kimliğindedir. Deanna, *“Wyomingli bir koyun çiftçisini yılın bu zamanında güney Appalachians'a getirebilecek şey[in] ilk kez düzenlenen Dağ İmparatorluğu Ödül Avı”* etkinliğinin olduğunu ve *“çakalları öldürmek gibi kutlu bir amaç için her yerden avcılarını çek[tiğinin]”* farkındadır (Leopold, 1949/2020, s. 29). Leopold, *Bir Kum Yöresi Almanağı*'nda Eddie gibi ödül avcıları için şunları der:

“Günümüz durumunda endişe veren şey ise hiç büyüymeyen av ödülü avcısıdır; doğada bir başımlık, doğa algısı ve çiftçilik hissi onun benliğinde gelişmemiş, belki de kaybolmuştur. O, kendi arka bahçesini görmeyi öğrenmeden kıtalarda cirit atan, hep tüketen fakat hiçbir zaman doğada hoşnutluklar yaratmayan motorize karıncadır.” (Leopold, 1949/2020, s. 185)

Eddie Bondo da “hiç büyü[memiş]” bir ödül avcısıdır. Deanna'nın görüşlerine karşıt olarak avcılık konusunda faydacı bir bakış açısını temsil eder. Eddie'ye göre avcılık hem kültürel bir gelenek hem de insan çıkarlarını korumak için hayvan popülasyonlarını yönetmenin pratik bir yoludur. Ancak, Deanna'yla karşılaşması, inançlarına meydan okuyarak eylemlerinin daha geniş ekolojik sonuçlarının yavaş yavaş farkına varmasına yol açar. Kingsolver, Deanna'yla Eddie Bondo arasındaki romantik ve çoğu zaman çekişmeli ilişkiyi kullanarak insan merkezli sömürüyle doğa merkezci koruma arasındaki gerilimi felsefi bir tartışma çerçevesinde ele alır. Çiftlik hayvanlarına yönelik tehdit oluşturdukları gerekçesiyle çakalları avlanması gereken bir düşman olarak gören Eddie, bu çatışmanın simgesi hâline gelir. Buna karşılık, Deanna'nın ekosentrik felsefesi, Kingsolver'ın romana ustalıkla dâhil ettiği, Aldo Leopold'un biyotik topluluğun bütünlüğüne, istikrarına ve güzelliğine öncelik veren bakış açısını temsil eder (Leopold, 1949/2020, ss.225-227).

Leopold'un felsefesinin temel unsurlarından biri olan biyotik piramit kavramı, enerjinin toprak ve bitkilerden otçullara, oradan da yırtıcılar ve tepe türlerine kadar yaşamın birbirine bağlı katmanları arasında nasıl aktığını açıklar. Kingsolver, bu çerçeveyi kullanarak ekosistemdeki canlı organizmaların karşılıklı bağımlılığını ve bu hassas dengelerin bozulmasının doğurabileceği yıkıcı sonuçları etkileyici bir şekilde tasvir eder. Leopold'un biyotik piramit yaklaşımı, ekosistemdeki enerji akışı ve canlıların birbirleriyle olan ilişkilerini açıklayan açık devre bir sistemden bahseder (Leopold, 2000, ss. 225-226). Bu piramidin en altında toprak yer alır ve üzerine bitkiler, onların üzerine böcekler, daha sonra kuşlar ve kemirgenler gelir. Zirvede ise iri etoburlar bulunur. Katmanlar arasında enerji ve hizmet akışı gerçekleşir; alt katmanlar üst katmanlara besin ve diğer kaynaklar sağlarken üst katmanlar da alt katmanlardan bu kaynakları alır. Güneş enerjisi, “biyota” olarak adlandırılan bir çevrimde sürekli olarak dolaşır ve her katmanda farklı bir biçimde kullanılır. Piramidin üst noktalarına doğru nüfus yoğunluğu azalır, çünkü enerji aktarımı bu dengeyi gerektirir (Leopold, 1949/2020, s. 225). Leopold'un bu modeli, doğanın dengeli ve birbiriyle uyumlu yapısını anlamak için önemli bir çerçeve sunar ve ekosistemlerin karmaşık, ama işlevsel ve sistemsel düzenine dikkat çeker. Leopold, piramidin en tepesindeki büyük yırtıcı hayvanların “piramidin tepe noktasından aşağı atıl[ması]” ile “besin zinciri uzayacağı yerde kısalıyor” der (Leopold, 1949/2020, s. 227). Sonuç olarak, sistemin işleyişi aksamakta, yabani türlerin yerini istilacı türler almakta, toprak verimliliği giderek azalmaktadır. Aldo Leopold'un “toprak etiği” felsefesi, ekosistemlerin içsel değerinin tek tek bileşenlerin önemini aştığı, çevremerkezci dünya görüşünü savunur. Deanna, *“Ben hayvanları tek tek bireyler olarak sevmem ... Onları bütün türler olarak severim,”* derken Aldo Leopold'un ekosentrik bakış açısını ortaya koyar (Kingsolver, 2000, s. 177, vurgu orijinaldir). Bu felsefe, Kingsolver'in

Aldo Leopold ve Rachel Carson'ın İzinde: Barbara Kingsolver'ın *Prodigal Summer* Romanında Çevre Etiği ve Ekolojik Bilinç

romana ustalıklarla dâhil ettiği bir bakış açısı olan biyotik topluluğun bütünlüğüne, istikrarına, sağlığına ve güzelliğine öncelik verir.

Deanna, yırtıcıların ekosistemlerdeki kritik rolünü ve dengeyi nasıl sağladıklarını, "kilit taşı yırtıcılar" (keystone predators) kavramı üzerinden, R. T. Paine'in⁴ 1960'lardaki ünlü deneylerine atıfta bulunarak açıklar. Denizde yapılan bu deneylerde, "[Paine] [deniz eko-sisteminden] tüm denizyıldızlarını çıkarmış ve denizyıldızlarının yokluğunda tür çeşitliliğinin çoktan aza düştüğünü" gözlemlemiştir. Denizyıldızlarının midyeleri avlaması, ekosistemdeki diğer türlerin varlığını korumuş, ancak denizyıldızlarının yok olması "midye nüfusunun patlamasına ve neredeyse her şeyi yemesine ya da kalabalıklaştırmasına" neden olmuştur. Bu, bir yırtıcının, doğrudan bağlantılı olmayan organizmalar üzerindeki etkisinin ne kadar önemli olduğunu ortaya koymuştur. Bu durum, romanda karasal ekosistemlere de uyarlanarak açıklanır. Örneğin, "Büyük Kanyon'dan dağ aslanlarının kaldırılması, burayı bir monokültür hâline getirmişti", çünkü geyikler kontrolsüz bir şekilde çoğalarak "dünyayı kemiren üretken, aç hayvanlar" hâline gelmiştir. Bunun sonucunda bitki örtüsü zarar görmüş ve manzara âdeta granit bir çöle [dönüşmüştür]. İnsanların bu süreci gözlemleyip kaydetmiş olmasına rağmen, "bir yırtıcıyı sistemden yok etmenin felaketi" defalarca tekrarlanmıştır (Kingsolver, 2000, ss. 62-63). Deanna, bu tür ekolojik dengesizliklerin sonuçlarını araştıran bir karakter olarak geçmişte kırmızı kurtlar, vizonlar ve nehir su samurlarının ekosistem üzerindeki dengeleyici rollerini fark etmiştir. Ancak bu yırtıcıların çoğunlukla "paltolar için avlanması" ya da yok edilmesiyle, misk sıçanlarının "aşırı çoğalarak veba salgınına yol açtığı"nı belirtmiştir. Bu durum, nehirlerde yaşayan ve misk sıçanlarının avı olan midye türlerinin azalmasına neden olmuştur. Örneğin, "şeker kaşığı, çatal kabuğu, meşe palamudu kabuğu ve yaprak kabuğu" gibi midye türlerinin pek çoğu yok olmuş, "altmış beş çeşit midyeden yirmisi artık varlığını sürdürmemektedir" (Kingsolver, 2000, s. 63).

Tüm bunlar, ekosistemin yeniden dengeye kavuşabilmesi için yırtıcıların önemini vurgular. "İri ve aç bir köpeğin geri dönüşünün, iki yüz yıllık bir aradan sonra bile istikrarı yeniden tesis edebileceği" ifade edilir. Bu geri dönüş, sadece nehir yaşamını değil, aynı zamanda "aşırı otlatılmış bitkiler ve onların böcek tozlaştırıcılarının" iyileşmesini de sağlayabilir. Yırtıcıların ekosistem sağlığındaki önemi, türler arası bağlantıların ne kadar hayati olduğuna dair güçlü bir mesaj verir (Kingsolver, 2000, ss. 62-63). Onun için, bir zamanlar kökü kurutulan kırmızı kurtların bıraktığı boşluğun, çakallar tarafından yavaş yavaş doldurulması, bir ekolojik "restorasyon" dur. Bu da ormanın kalbinin yeniden atması anlamına gelir (Kingsolver, 2000, ss. 63-64).

Deanna'nın üst düzey etoburların güvencesiz yaşamı üzerine tartışması, Leopold'un biyotik piramit kavramının, özellikle de enerji akışı ve nüfus düzenlemesine ilişkin net bir tasvirini Eddie Bondo'yla yaptığı konuşmalarda görülmektedir. Deanna, yırtıcıların sadece avlarını değil, ekosistemin tamamını etkileyen bir denge unsuru olduğunu vurgular. "Örümcek bir yırtıcıdır. O kıızı öldürürsen içeride yüzlerce sinek olur" (Kingsolver, 2000, s. 317) ifadesiyle, yırtıcıların av popülasyonlarını kontrol ederek biyolojik çeşitliliği koruduğunu açıkça belirtir. Biyolojik piramitte yırtıcıların üst seviyelerde yer aldığını ve en kırılgan popülasyonlardan biri olduğunu ifade eden Deanna, "Üst düzey bir etoburun hayatı piramitteki en pahalı kalemdir" diyerek bu türlerin hayatta kalmasının hem uzun vadeli bir emek gerektirdiğini hem de ekosistemde büyük bir etkiye sahip olduğunu önemle vurgular. Büyük yırtıcıların üreme ve yavrularını büyütme süreçlerinin uzun zaman aldığını, bu nedenle herhangi bir bireyin kaybından tüm popülasyonun olumsuz etkilendiğini, "Eğer onu vurursan, Eddie, annesinin kendini yenileme şansının büyük bir kısmını ortadan kaldırmış

⁴ Robert T. Paine'in 1966 tarihli *Food Web Complexity and Species Diversity* çalışması, Kilittaşı Tür (Keystone Species) kavramını ortaya koyarak ekolojide önemli bir dönüşüm sağlamıştır. Paine, deniz ekosistemlerinde avcı türlerin rolünü inceleyerek denizyıldızlarının (*Pisaster ochraceus*) ekosistemden çıkarılmasının, midye ve deniz kestanelerinin aşırı çoğalmasına ve tür çeşitliliğinin azalmasına yol açtığını gözlemlemiştir. Bu bulgu, belirli türlerin ekosistem dengesini korumadaki kritik rolünü ortaya koymuş ve ekosistem yönetimiyle koruma biyolojisi çalışmalarında temel bir referans hâline gelmiştir (Paine, 1966, ss. 65-75).

olursun," (Kingsolver, 2000, s. 320) sözleriyle yırtıcıların avlanmasının doğrudan ekosistem sağlığına zarar verdiğini ortaya koyar.

Romanda insanmerkezciliğe, doğal dünyayla iç içe geçmiş bağlantılarını fark etmeye başlayan karakterler aracılığıyla meydan okunur. Eddie'nin ilk bakış açısı, doğayı yönetilmesi ve kontrol edilmesi gereken bir kaynağa indirgemekte ve çakallar gibi yırtıcı hayvanları küçümsemektedir. Eddie'ye göre bu hayvanlar, sadece çiftlik hayvanları ve dolayısıyla insan refahı için birer tehdittir. Ancak, Deanna'yla etkileşimleri sayesinde, bu dünya görüşünün sınırlamalarıyla yüzleşmeye başlar ve ekosistemleri tanımlayan karmaşık karşılıklı bağımlılıklar için daha derin bir takdir kazanır. Deanna, tilkilerin veya diğer yırtıcıların aşırı avlanmasının sonuçlarını değerlendirirken "Bu adamların Arizona eyaletine vereceği zararı tahmin edebiliyor musunuz? Sadece bir hafta sonu, neden olabilecekleri fare ve çekirge salgını?" (Kingsolver, 2000, s. 321) diyerek yırtıcıların av popülasyonlarını kontrol etmesinin ekolojik dengede nasıl bir domino etkisi yarattığını ortaya koyar.

Deanna, doğanın tüm unsurlarının birbiriyle iç içe geçmiş yapısını sık sık vurgular: "Bu hayvan kendi zamanında önemli bir şey yapacaktı—bir sürü şey yiyecekti ya da yenecekti," (Kingsolver, 2000, s. 320) sözleri, yırtıcıların sadece avlarını değil, tüm ekosistemi etkilediğini gösterir. Eddie'nin avlanmaya odaklanan bakış açısına karşın, Deanna, yırtıcıların sistemin daha geniş bir parçası olduğunu ve bu parçanın yok edilmesinin, ekosistemin tümünde geri dönüşmesi zor sonuçlar doğuracağını ifade eder. Deanna'nın insan müdahalesi konusundaki uyarısı, Leopold'un insanların biyotik topluluğun üyeleri olarak rollerinin farkına varmalarını isteyen toprak etiğini pekiştirir: "Bir delik açmak üzere olduğunuz tüm bu bağlantılı şeyler ... Hepsi düşmanınız olamaz, çünkü bu bağlantılı şeylerden biri de sizsiniz" (Kingsolver, 2000, s. 320)" derken Deanna, insanın da biyotik topluluğun bir parçası olduğu gerçeğinin altını yeniden çizer. Romanın, "Yalnızlık bir insan varsayımdır" sözleriyle başlaması ve yine aynı sözlerle bitmesi aslında, insanın doğanın tüm unsurlarıyla iç içe geçmişliğine, biyotik topluluğun sade bir üyesi olduğuna yapılan vurgudur (Kingsolver, 2000, ss.1, 444). Tıpkı Aldo Leopold'un toprak etiği felsefesinde açıkladığı gibi; "toprak etiği, *Homo sapiens*'in rolünü toprak topluluğunun fatihliğinden onun sade bir üyesi ve vatandaşına çevirir" (Leopold, 2020, s. 215, vurgu orijinal). Onun bakış açısı, Leopold'un ekolojik alçakgönüllülük çağrısıyla örtüşür ve piramidin bir parçasını bozmanın, insanlığın kendisi de dâhil olmak üzere bütünü etkilediğini vurgular. Kingsolver, bu anlatıları Leopold'un ekolojik felsefesiyle iç içe geçirerek okuyucunun biyotik piramit ve bunun gerektirdiği etik hususlar hakkındaki anlayışını derinleştirir Kingsolver, Deanna'nın deneyimleri aracılığıyla ekolojik istikrarın temelini oluşturan hassas dengeyi gözler önüne sermekte ve okuyuculara biyotik topluluğun sağlığının insanlığın refahından ayıramayacağını hatırlatmaktadır.

Donna Haraway, özellikle *The Companion Species Manifesto* (2003) ve *When Species Meet* (2008) adlı çalışmalarında insan-hayvan ilişkisini ele alır. İnsan merkezli düşüncenin ötesine geçerek insanların hayvanlarla eşit ve karşılıklı dönüşüme dayalı bir ilişki içinde olduğunu savunur. *Prodigal Summer* romanı, özellikle Deanna, Wolfe'un çakallarla kurduğu ilişki bağlamında, Haraway'ın hayvanlarla karşılıklı ilişki fikrine yakın bir yaklaşım da sergiler. Deanna, çakalları yalnızca ekosistemin bir parçası olarak değil, onlarla karşılıklı bir öğrenme sürecinde olduğu varlıklar olarak da görmektedir. Donna Haraway'ın insan-hayvan ilişkisine dair ortaya koyduğu düşünceler, özellikle Deanna'nın yırtıcı hayvanlarla olan bağı bağlamında da okunabilir. Haraway, insan-hayvan ilişkisini bir hiyerarşi olarak değil, karşılıklı dönüşüme dayalı bir ortaklık olarak ele alır (Haraway, 2008, s. 106). Deanna'nın çakalları koruma çabası da yalnızca ekolojik bir savunma değil, aynı zamanda insanın doğayla birlikte var olma biçimlerini yeniden düşünmesi gerektiğine dair bir anlatıdır.

Roman, ayrıca egzotik türlerin yerel ekosistemler üzerindeki etkilerini, kısa vadeli, kâr odaklı tarımsal faaliyetlerin uzun vadede toprağın enerji akışını nasıl kestiğini ve depolama kapasitesini tükettiğini, Lusa Landowski'nin hikâyesi üzerinden dikkat çeker. Egzotik türler, yerli türlerle rekabet ederek ciddi dengesizliklere yol açar. Leopold, bu durumu şu şekilde açıklar: "Egzotikler, enerji akışını kesebilir veya depolama kapasitesini tüketebilir." Deanna, kestane ağaçlarının bir zamanlar

dağın en güçlü varlıkları olduğunu, ancak başka bir kıtadan gelen bir mantar salgını nedeniyle bu ağaçların yok olduğunu anlatır (Kingsolver, 2000, s. 100). Aldo Leopold, istilacı türlere ilişkin görüşlerini *Bir Kum Yöresi Almancağı*'nda "Püsküllü Çayır Otunun İstilasası" adlı bölümde tartışır (Leopold, 1949/2020, s. 163). Leopold'un "ekolojik kaçaklar" olarak tanımladığı istilacı türler, Japon hanımeli gibi istilacı bitkiler, yerel türleri tehdit ederek doğal dengenin bozulmasına neden olur. Aldo Leopold, ekolojik istilaların doğal çevre üzerindeki yıkıcı etkilerini ayrıntılı bir şekilde ele alır. Özellikle *cheat grass* (*Bromus tectorum*) gibi istilacı bitkilerin, doğal otlakların yerini alarak ekolojik dengenin bozulmasına nasıl katkıda bulunduğunu tartışır. Leopold, bu istilacı bitkileri "ekolojik bir lanet" olarak tanımlar ve onların yangın riskini artırıp yerel biyolojik çeşitliliği azalttığını ifade eder (Leopold, 1949/2020, ss. 154-155).

Leopold, püsküllü çayır otunun olumsuz etkilerini şöyle açıklar: "Sonbahar tepelerini pamuk gibi yanıcı bir sarı örtüyle kaplıyor" (Leopold, 2020, s. 155). Bu ifade, püsküllü çayır otunun otlak yangınlarını artırarak nasıl büyük çaplı ekolojik tahribata yol açtığını açıkça ortaya koyar. Yıllık bir yabancı ot olarak püsküllü çayır otu, yerli otların yerini almış ve toprağı erozyona karşı savunmasız bırakmıştır. Bu süreç, sadece bitki örtüsünü değil, aynı zamanda yabancı yaşamı da etkilemiştir: "Kışın dağların yüksek kesimlerinde kar nedeniyle vahşi hayvanlar yiyecek bulamaz hâle gelir" (Leopold, 1949/2020, s. 156). İstilacı bitkiler yüzünden çalılarının ve diğer otlak bitkilerinin yok olması, geyik gibi hayvanların hayatta kalmasını zorlaştırmıştır.

Başlangıçta hanımeli bitkisini güzel bir süs bitkisi olarak gören Lusa Landowski, zamanla bunun yerli türler için bir tehdit olduğunu öğrenir. Kocasını öldürmeden önce aralarındaki tartışmalar hep Cole'un istilacı hanımeli kurtulma çabaları ve Lusa'nın buna şiddetle karşı çıkmasından kaynaklanmıştır. Lusa, başlangıçta hanımeli bitkisini savunsa da sonradan bu bitkinin yerli ekosisteme zarar veren bir istilacı tür olduğunu öğrenir. Onun şu sözleri, bu farkındalığı ifade eder:

"Hanımeli hakkında bu kadar ahlaki üstünlük taslamış olması nasıl mümkün olabilirdi? Şimdi fark ediyorduk ki, bu bitki buraya özgü bile değildi. İnsanların bahçelerinden kaçmış bir türdü; gündüz zambakları gibi—hatta çoğu istilacı ot gibi, aslında. Yerel böceklerin hiçbirini onu yiyemiyordu çünkü başka bir yerden—muhtemelen Japonya'dan—gelmişti. Lonicera japonica, doğru, Japon böcekleri ve kestane hastalığı gibi, son derece istilacı olan Japon düğün çiçeği ve korkulan kuduz gibi. İnsanların yaptığı anlaşmaların bir başka ürünü olarak yerlileri boğmakla tehdit ediyordu." (Kingsolver, 2000, s. 360)

Lusa, istilacı türlerin zararlarını fark etme sürecinde çevresel değişimlerin somut etkileri ve çevresindeki insanların deneyimleriyle yüzleşir. Zebulon Vadisi'nde hanımeli gibi istilacı bitkilerin yayılmasının, yerel ekosistemin hassas dengesini bozduğunu gözlemler. Bu bitkilerin hızla yayılarak yerli türlerin yaşam alanlarını ele geçirdiğini ve dolayısıyla hem bitkisel hem de hayvansal yerel türleri tehdit ettiğini anlamaya başlar. Lusa Landowski'nin hikâyesinde, tarımsal uygulamalar merceğinden insanmerkezcilik de eleştirilir. Lusa'nın geleneksel bir çiftçiden sürdürülebilir tarım savunuculuğuna geçişi, kısa vadeli verimi en üst düzeye çıkarmaya odaklanan insan merkezli bir yaklaşımdan, toprağın sağlığına öncelik veren çevremerkezci bir bakış açısına geçişi yansıtır. Polikültür ve yerli türlerle denemeler yapma kararı, doğal süreçlere karşı olmak yerine onlarla birlikte çalışmanın faydalarını vurgular. Lusa, kayıncıların tercih ettiği monokültüre dayalı tarımsal uygulamaları reddederek tarımın ekolojik sistemlerle uyumlu bir şekilde bir arada var olma potansiyelini gösterir.

Lusa'nın, yeğeni Crys'a doğanın karmaşık ekolojik yapısını ve insan müdahalesinin bu yapı üzerindeki yıkıcı etkilerini açıklaması, Leopold'un toprak etiği felsefesine güçlü bir göndermedir. Lusa, doğanın birbirine sıkı sıkıya bağlı bir sistem olduğunu vurgularken, Crys insanmerkezci bir perspektifi benimseyerek doğayı yalnızca ekonomik bir kaynak olarak görür. Ona göre, ağaçların kesilmesi önemli bir kazanç sağlar ve bu durumun ekosistem üzerindeki etkileri göz ardı edilebilir niteliktedir. Ancak Lusa, böyle bir yaklaşımın yalnızca kısa vadeli kazançlar sunduğunu, uzun vadede ise doğanın dengesinin geri dönülemez şekilde bozulacağını ifade eder. Lusa, doğanın yalnızca

yüzeyde görünen unsurlardan ibaret olmadığını, ekosistemin iç içe geçmiş ve birbirine bağımlı unsurlardan oluşan dinamik bir bütünlük arz ettiğini açıklar. Ormanda yaşayan milyonlarca böcek, bu böceklerle beslenen binlerce kuş ve ekosistemin diğer bileşenleri, doğanın hassas dengesi içinde hayati roller üstlenmektedir. Bu denge bozulduğunda, yalnızca belirli türler değil, tüm ekolojik yapı zarar görecektir. Lusa, ağaçların yok edilmesinin toprak kaybına yol açacağını, suyun yüzey akışıyla verimli toprakları sürükleyerek bölgeyi çoraklaştıracaklarını dile getirir. Crys'in, doğanın kendini yenileyebileceği yönündeki iyimser varsayımına karşılık, Lusa, orman ekosistemlerinin oluşumunun yüzyıllar gerektirdiğini ve bu sürecin yalnızca ağaçların yeniden büyümesiyle tamamlanamayacağını söyler. Ormanın sürekliliği, yalnızca ağaçlarla değil, farklı türlerin dengeli dağılımıyla, canlıların karşılıklı bağımlılığıyla ve ekolojik süreçlerin kesintisiz devamlılığıyla mümkündür (Kingsolver, 2000, ss. 353-354).

Doğal bir ekosistemin, sadece bireysel parçaların toplamı olmadığını, tüm bu parçaların birbiriyle etkileşim içinde çalışan bir bütün olduğunun, doğayı sadece insan ihtiyaçlarına indirgemenin getireceği dönüşü olmayan sonuçlara yol açabileceğinin altını çizen Lusa, Aldo Leopold'un, insanın da bir üyesi olduğu "biyotik topluluk" anlayışını öne çıkarır (Leopold, 1949/2020, ss. 215-216). Zengin bir şekilde çizilmiş karakterleri üzerinden Kingsolver, okurları insan merkezli bir bakış açısının ötesine geçmeye ve dünyadaki yaşamın güzelliğini, karmaşıklığını ve karşılıklı bağımlılığını kabul eden bir dünya görüşünü benimsemeye davet eder. Bunu yaparken roman, Leopold'un toprağın sağlığının insanlığın sağlığından ayrılamaz olduğu iddiasını güçlendirir ve okuyucuları ekolojik topluluk içindeki rollerini yeniden hayal etmeye zorlar.

3. Rachel Carson'ın Çevre Etiği ve *Prodigal Summer*

Deniz biyoloğu, doğa bilimci Rachel Carson'ın 1962 yılında yayımlanan *Sessiz Bahar* [*Silent Spring*] kitabı, Amerikan kamuoyunda infial yaratmıştır ve modern çevreci hareketin mihenk taşı olarak kabul edilir (Cafaro, 2001). Kitap, ülke çapında "kimyasal tarım ilaçlarının kullanımı, bilimin sorumluluğu ve teknolojik gelişmenin sınırlılıkları" üzerine bir tartışma başlatmıştır (Lear, 2002, s.x)⁵. Carson, pestisitlerin kullanılmasını insan cahilliğinin, kibrinin, açgözlülüğünün bir sonucu olduğunu ve sadece doğanın tüm unsurlarını değil, insan bedenlerini de yavaş yavaş zehirlediğini açıkça belirtmiştir. O da aynı Leopold gibi, insanın doğanın bir parçası olduğunu ve doğadaki bir unsurun sağlığının- ister su, hava, toprak, ister bitki örtüsü veya hayvan türleri olsun- tüm sistemin sağlığına bağlı olduğunu önemle vurgulamıştır (Carson, 2002, ss. 219-243). Philip Cafaro, Carson'ın *Silent Spring*'deki çevresel kısıtlamalar çağrısının insan sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerin azaltılması, insan dışındaki canlıların etik açıdan göz önünde bulundurulması ve biyolojik çeşitliliğin korunmasının insanlık için taşıdığı önemin anlaşılması olmak üzere üç temel unsura dayandığını savunur (Cafaro, 2002, s. 59).

Rachel Carson, modern tarımın ekosistemler üzerindeki yıkıcı etkilerini ve doğanın bu etkiler karşısında nasıl karşılık verdiğini *Sessiz Bahar*' da (2002) derinlemesine inceler. Özellikle, kitabın "Doğa Karşılık Veriyor" başlıklı bölümü (Carson, 2002, ss. 246-261), Barbara Kingsolver'ın romanında Nannie Rawley ve Garnett Walker karakterleri üzerinden şiddetle karşı çıktığı tarımsal kimyasalların kullanımı için bilimsel bir zemin oluşturmaktadır. Carson, insanların doğayı kontrol altına almak amacıyla kullandığı kimyasal mücadele yöntemlerinin çoğu zaman istenmeyen sonuçlara yol açtığını ve bu müdahalelerin ekolojik dengenin temel taşlarını yerinden ettiğini vurgular. Özellikle pestisitlerin kullanımıyla böceklerin genetik adaptasyon süreçlerini hızlandırarak kimyasallara karşı direnç geliştirdiklerini ifade eder. Genetik seçim yoluyla, böcekler kimyasallara karşı dirençli türler geliştirirken insanların çözüm olarak gördüğü yöntemlerin aslında daha büyük sorunları beraberinde getirdiğini belirtir. Nitekim, on yıllık yoğun kimyasal kontrolün ardından, entomologların birkaç yıl önce çözüldüğünü düşündükleri sorunların yeniden karşısına çıktığını gözlemlemeleri, bu döngüyü açıkça ortaya koymaktadır.

⁵ Rachel Carson'ın *Silent Spring* (2002) kitabına yapılan tüm atıflar, yazar tarafından orijinal metinden Türkçeye çevrilmiştir.

Doğal ekosistemlerin karmaşıklığını anlamadan yapılan müdahaleler, sadece hedeflenen zararlıları değil, aynı zamanda ekosistemde dengeleyici bir rol oynayan diğer organizmaları da yok etmektedir. Carson, doğanın dengesini sabit bir durum olarak değil, sürekli değişen ve kendini uyarlayan bir süreç olarak tanımlar. Bu denge bozulduğunda, önemsiz görülen bazı böcek türlerinin hızla çoğaldığını ve ciddi tarımsal zararlara yol açtığını belirtir. Örneğin, Ontario'da kara sineklerin pestisit uygulamasının ardından on yedi kat artması ya da İngiltere'de lahana bitinin tarih boyunca görülmemiş bir seviyeye ulaşması, yanlış müdahalelerin doğurabileceği sonuçlara dikkat çekmektedir (Carson, 2002, s. 252). Bu tür yanlış uygulamalar, sadece zararlı böcekleri değil, onları kontrol eden doğal avcılar da yok ederek ekosistemin genel sağlığını tehdit etmektedir.

Carson gibi, Kingsolver da okuru, doğanın karmaşıklığını anlamadan yapılan insan müdahalelerinin sonuçları üzerine düşündürmektedir. Ekosistemlerin kendine has düzenleyici mekanizmalarına saygı duymadan gerçekleştirilen her adım, doğanın dengesini bozmakta ve genellikle geri dönülmesi zor sorunlara yol açmaktadır. Carson, tıpkı *Prodigal Summer*'ın (Kingsolver, 2000) Rachel Carson'ı Nannie Rawley gibi, doğal ekolojik dengenin anlaşılmasının ve korunmasının, doğaya zarar vermeden zararlı türlerin kontrol edilmesi için en iyi yol olduğunu güçlü bir şekilde ifade eder. Roman, Rachel Carson'ın *Sessiz Bahar*'ından (2002) uyarılarla yankılanan incelikli bir eleştiri sunarak kimyasal pestisit kullanımının ekolojik ve etik sonuçlarını da değinir. Kingsolver, karakterlerinin kesişen yaşamları aracılığıyla, kimyasallara dayanan geleneksel tarım uygulamalarıyla ekolojik ilkelere dayanan alternatif yöntemler arasındaki gerilimi dramatize eder. Romanın ana figürlerinden biri olan Garnett Walker, arazi yönetimine gelenekselci, insanmerkezci yaklaşımın bir örneğidir. Kestane yanıklığı nedeniyle neredeyse yok olmuş bir tür olan Amerikan kestane ağacını restore etme çabaları, büyük ölçüde kimyasal herbisit ve pestisit kullanımına dayanmaktadır. Garnett, Amerikan kestanesi ağaçlarını yeniden yetiştirmek istemektedir. Çünkü bu ağaçların yok olması, ailesinin geçmişine ve bölgenin doğasına derin bir kayıp yaşatmıştır. Garnett, ailesinin tarihine olan bağlılığı ve Amerikan kestanesi ağaçlarının bu tarihteki önemli rolü nedeniyle bu girişimi tanrısal bir görev olarak görmektedir. Ailesi, bu ağaçların kerestesinden çiftlikler, evler ve hatta bir imparatorluk inşa etmiştir. Ancak 1904 yılında başlayan kestane yanığı salgını, bu türü neredeyse tamamen yok etmiş ve ailesinin zenginliği bundan büyük ölçüde etkilenmiştir. Garnett, bu ağacı eski ihtişamına kavuşturmak için emekli olduktan sonra Amerikan ve Çin kestanesi ağaçlarını çaprazlayarak hastalık direncine sahip bir tür geliştirmeye çalışmaktadır. Amacı, bu dirence sahip olan yeni bir tür (Walker Amerikan kestanesi) üretmek ve bu ağacı, eski yayılım alanlarına tekrar kazandırmaktır. Bu hem ailesinin mirasını onurlandırmak hem de doğal dengeyi yeniden kurmak arzusudur. Ancak bunu yaparken seçtiği yöntem ne sürdürülebilirdir ne de biotanın⁶ bütüncül sağlığını göz önünde tutar. Garnett için doğa, tüm unsurlarıyla Tanrı'nın insanlara lütfettiği bir zenginliktir ve ona göre insan, daha üstün bir tür olduğu için doğayı istediği şekilde kullanma, şekillendirme hakkına sahiptir. Onun için, komşusu Nannie'nin her ay, nesilleri tükenme tehlikesiyle karşı karşıya olduğu için, Grandy'nin yem dükkânındaki tankın içindeki tüm selemenderleri satın alıp evinin arkasındaki nehre bırakmasının da, tarım kimyasallarına savaş açmasının da anlaşılır bir yanı yoktur. Garnett' a göre, İncil'de de yazdığı üzere, insan yeryüzünün "hâkimi" dir (Kingsolver, 2000, s.139). Ona göre doğa, Tanrı'nın insanlara bahsettiği bir armağandır. İnsanlar, bu armağan üzerinde mutlak tasarruf hakkına sahiptir (Kingsolver, 2000, s.139). Garnett, doğa üzerindeki insan etkisinin sorgulanmasını anlamsız bulur. Çünkü insan, diğer tüm türlerden üstün konumdadır. O, insanın kendisini doğadaki diğer canlılarla eşit bir varlık olarak kabul etmesi gerektiği fikrine karşı çıkarak şu soruları yöneltir: "Biz insanlar, kendimizi yalnızca pek çok türden biri olarak mı görmeliyiz? [...] Bir insanın, dünyadaki varlığının ne bir Japon böceğinden ne de bir semenderden daha üstün olduğunu düşünmüyor musun?" (Kingsolver, 2000, s.186). Ona göre, doğa üzerinde insanın sorumluluk üstlenmesi gereksizdir. Çünkü bu türlerin kaderi, doğal sürecin bir parçasıdır. Garnett, bu görüşlerini dini

⁶ Biota, belirli bir bölgedeki tüm canlı organizmaları kapsayan ekolojik bir terimdir. Ekosistemlerin biyolojik çeşitliliğini tanımlamak için kullanılır ve belirli bir coğrafi alanın flora ve faunasını birlikte ifade eder.

Martin, Elizabeth ve Hine, R. (2008). Biota. *Oxford dictionary of biology*. (6. Baskı, s.82). Oxford University Press.

referanslarla da destekler: Yaratılış 1:27-30 ayetlerine atıfta bulunarak Tanrı'nın insana doğa üzerindeki mutlak yetkiyi verdiğini ileri sürer: "Ve Tanrı onları kutsadı ve onlara dedi ki: 'Verimli olun, çoğalın, yeryüzünü doldurun ve onu egemenliğiniz altına alın. Denizdeki balıklara, gökyüzündeki kuşlara ve yeryüzünde hareket eden tüm canlılara hükmedin!'" (Kingsolver, 2000, s. 186). Ancak Garnett'in bu yaklaşımı, doğaya insanmerkezci bir işlev yüklerken ekolojik sistemlerin karşılıklı bağımlılığına ve uzun vadeli sürdürülebilirliğe dair önemli bir kör noktayı barındırır. Nannie'nin ekolojik kaygıları, doğanın sadece insanın hizmetine sunulmuş bir varlık olmaktan öte, karmaşık ve dengeli bir sistem olduğu gerçeğine dayanmaktadır. Bu bağlamda, doğaya hâkim olmakla doğayla uyum içinde yaşamak arasındaki temel çatışma, Garnett ve Nannie'nin dünya görüşleri arasındaki derin ayrılığı gözler önüne serer.

Garnett'in doğayla uyum içinde yaşamanın, insanın tüm türlerle eşit olduğu anlamına gelip gelmeyeceğini sorgulaması, onun ekolojik düşüncüyü sorgulayan ve insanın pragmatik çıkarlarını merkeze alan bir yaklaşım benimsediğini ortaya koymaktadır. Özellikle, Garnett'in doğayla etkileşimde bulunan insanın, bu sürecin düzenleyici ve kontrol edici bir aktörü olması gerektiği fikrini savunması hem Aldo Leopold'un hem de Rachel Carson'ın çevre etiği felsefeleriyle çatışır. Japon böceklerinin tarımsal ekosistem üzerindeki yıkıcı etkisini örnek göstererek doğanın kendi kendini düzenleyen bir sistem olduğu görüşüne karşı çıkar. Ona göre, insanlar ekolojik döngü içinde yalnızca "diğer türlerden biri" olarak kabul edilirse, insanın kendi varoluşunu ve yaşam standartlarını koruma yetkisi nasıl savunulacaktır? Bu düşünce biçimi, ekolojik bütünlük yerine insanın doğayı kontrol etme hakkını öne çıkaran klasik doğa-kültür karşıtlığı üzerine kurulmuş olan Batı felsefesiyle örtüşmektedir.

Garnett'in düşüncesinde dikkat çeken bir diğer nokta, insanların doğa üzerindeki düzenleyici rolüne dair ironik bir karşılaştırma yapmasıdır. "Eğer insanların semenderleri serbest bırakma sorumluluğu varsa, aynı mantıkla semenderlerin de hapishanedeki mahkumları serbest bırakması gerektiği mi savunulmalıdır?" (Kingsolver, 2000, s.186) ifadesi, onun doğaya hükmetme fikrini sorgulayan çevremerkezci yaklaşımları küçümseyici bir dille ele aldığını göstermektedir. Bu soru, Garnett'in insan-doğa ilişkisini, yalnızca biyolojik bir eşitlik meselesi değil, aynı zamanda yönetsel bir hiyerarşi meselesi olarak gördüğünü göstermektedir. Bu bağlamda Garnett'in dünya görüşü, modern çevre etiğinin temel tartışma noktalarından biri olan "insan-doğa hiyerarşisi" meselesiyle doğrudan ilişkilidir. Çevreci düşünce ve etik, insanın doğanın bir parçası olduğu ve bu döngüde üstün bir konumda olmaması gerektiğini savunurken Garnett, insanın doğaya hükmetme hakkına sahip olduğunu ve bu hükmetme sürecinin ahlaki ya da ekolojik bir zorunluluk olarak değerlendirilmemesi gerektiğini ileri sürmektedir. Rachel Carson, *Sessiz Bahar*'da bu üstünlükçü, kibirli insan türü için şöyle der: "Doğaya hükmetmek" ifadesi, kibirle ortaya atılmış bir kavramdır; biyolojinin ve felsefenin Neandertal çağında doğmuş ve doğanın insanın hizmetinde olduğu varsayımına dayanmıştır (Carson, 2002, s. 297).

Garnett'in komşusu ve ideolojik karşıtı, romanın Rachel Carson'ı Nannie Rawley, Carson ve Leopold'un ekolojik felsefeleriyle uyumlu alternatif bir arazi yönetimi yaklaşımını temsil etmektedir. Nannie, doğal sistemlerle uyum içinde çalışan yöntemler lehine kimyasal pestisit ve herbisit kullanımını şiddetle reddeden organik tarımın sadık bir savunucusudur. Kendi ifadesiyle, "Canlı olan her şey birbirine görünmez, ince iplerle bağlıdır ... kontrol etmek istediğin şeyler çoğu zaman geri teper ve sana zarar verir... böcek ilaçları gerçekte öldürmeye çalıştığın böceklerin sayısını arttırır" (Kingsolver, 2000, s. 216). Bu duygu, Nannie'nin doğal dengeye duyduğu derin güvenin ve ekolojik uyumu teşvik etme konusundaki kararlılığının altını çizer. Nannie'nin uygulamaları arasında zararlı böcekleri kontrol etmek için yırtıcı böcek popülasyonlarını teşvik etmek de yer alır; bu strateji, Carson'ın kimyasal müdahalelere sürdürülebilir bir alternatif olarak entegre zararlı yönetimi (IPM) vizyonunu yansıtır.

Carson, *Sessiz Bahar*'da, özellikle "Nature Fights Back" başlıklı bölümde, Aldo Leopold gibi doğanın karmaşık bir ilişkiler bütünü olduğunun altını çizerek sistemsal ve bütüncül bir anlayışın

gerekliliğini öne çıkarır (Carson, 2002, s. 246). Aynı bölümde Carson, Leopold'un biyotik piramidine böcekleri yerleştirir: "Tarlalar ve ormanlardaki avcı böceklerin (predatory insects) rolü, kurtlar ve çakalların rolü ile aynıdır... Onları öldürürseniz, av böceklerin (prey insects) popülasyonu hızla artar (2002, s. 248). "[Y]alnızca bölgenin Two-Four-D (2,4-D) adlı tarım ilacına değil, aynı zamanda Sevin tozu ve Garnett'in kendi fidanlarına uygulamak zorunda olduğu diğer böcek ilaçlarına da savaş aç[an]" (Kingsolver, 2000, s. 86) Nannie, Garnett'a bunu anlatmaya çalışır:

"İki ana böcek türü vardır: bitki yiyenler ve böcek yiyenler."

.....
"Avcı böcekler genellikle o kadar hızlı çoğalmazlar. Ama bak, doğada bu dengeyi sağlar çünkü tek bir avcı böcek, yaşamı boyunca büyük miktarda zararlı böcek yer. Bitki yiyenlerse, hayatta kalabilmek için hızla çoğalmak zorundadır. Yani birbirleriyle dengelidirler ..."

.....
"Peki. Bir tarlayı Sevin gibi geniş spektrumlu bir böcek ilacıyla ilaçlasan hem zararlı böcekleri hem de avcı böcekleri aynı anda öldürmüş olursun. Eğer başta bu iki grup dengedeysen ve her ikisi de aynı oranda azalırsa, geriye kalan zararlı böcekler hızla çoğalır çünkü en büyük düşmanlarının çoğu ortadan kalkmıştır. Avcı böceklerin sayısı ise azalır çünkü besin kaynaklarının büyük bir kısmını kaybederler. Böylece, ilaçlama işlemleri arasındaki sürede, aslında istemediğin böceklerin sayısını artırmış ve ihtiyacın olanları yok etmiş olursun. Ve her ilaçlama yaptığında, durum daha da kötüleşir." (Kingsolver, 2000, ss. 274-275)

Garnett'in fark edemediği gerçek şudur: Bir zamanlar Walker ormanını yok eden şey, Japon böcekleri (Japanese beetles) değil, onlara karşı böcek ilaçlarıyla açılan savaştır. Carson'ın dediği gibi, "kimyasal ilaçlama hedef böcekler üzerinde etkili olurken aynı zamanda Pandora'nın zararlı böcekler kutusunu açıp daha önce sorun yaratacak kadar fazla olmayan bu zararlıları ortalığa salar" (Carson, 2002, s. 252). Amerikan kestane ağacı fidelerindeki tırtıllardan kurtulmak için, Garnett yine aynı yönteme başvurur. Fakat bu sadece onun fidelerine değil, aslında tüm doğaya karşı açılmış bir savaştır. Çünkü bu tarım kimyasalları, Garnett'in düşündüğü gibi arazisinin çitleri dâhilinde kalmaz. Carson'ın dediği gibi, "hava, toprak, nehirler ve denizler" de bu ölümcül maddelerle zehirlenir: "[Bu] zehirlenmenin çoğu iyileştirilemez; onun başlattığı kötülük zinciri" her şeye nüfuz eder. Tarımsal ilaçlar doğada uzun süre kalır, besin zinciri boyunca canlıdan canlıya geçer ve su kaynaklarıyla geniş alanlara yayılır. Zamanla kimyasal yapısı değişerek hem bitkilere hem de hayvanlara zarar verir ve insan sağlığını tehdit eden ciddi ekolojik riskler yaratır (Carson, 2002, s. 6).

Nannie Rawley, "Haftanın her günü ağaçlarına püskürttüğün o korkunç Sevin! ... Zehrin bana kadar ulaştı ve sadece arazime, elmalarımın değil, bana da zarar veriyor. Onu solumak zorundayım. Eğer akciğer kanseri olursam, bu senin vicdanına yük olacak!" (Kingsolver, 2000, s. 272) dediğinde Carson'ın *Sessiz Bahar*'da insan bedeninin ekolojisi üzerine dair söylediklerini, yani insan sağlığı ve çevresel riskler arasındaki iç içe geçmişliği, insan bedeninin sınırları olmayan geçirgen bir sistem olduğunu ve her türlü toksik maddeyle etkileşime girdiği gerçeğini tekrarlamaktadır. Tüm bunlar, Garnett'in karısı Ellen'in kanserden ölmesi ve Nannie'nin Rachel Carson adını verdiği, engelli olarak doğan ve sonra kaybettiği kızının hikâyeleriyle örtüşür. Ellen, sigara içmemesine rağmen akciğer kanserine yakalanmış ve hastalık beyine metastaz yaparak hayatını kaybetmiştir. Garnett, çevresindeki insanların bu durumu sıkça dile getirdiğini fark ettiğinde, ilk kez kendi içinde de benzer bir düşüncenin oluştuğunu anlar. Daha da rahatsız edici olan, bunun gerçek olma ihtimalidir. Sevin tozunun üzerindeki uyarıları hiç okumamış olsa da "[Garnett] onun ciğerlere işleyen tehlikeli bir madde olduğunu biliyordu" (Kingsolver, 2000, s. 272).

Garnett, Nannie'nin kimyasallara karşı olan savaşının temelinde "çok uzun zaman önce doğan engelli bir çocu[ğun] ve [Nannie'nin] kimyasallara karşı duyduğu korku[nun]" yattığının farkına varır (Kingsolver, 2000, s. 136). Nannie'nin bebeği doğduğunda, yüz hatları ve fiziksel özellikleri genetik bir farklılığa işaret etmektedir. Ona, çevresel toksinlerin tehlikelerine dair uyarılarıyla bilinen bilim insanı Rachel Carson'ın adını vererek yaşadığı kaybın nedenine dair güçlü bir mesaj iletmek istemiştir.

Garnett, geçmişe dönüp baktığında, Nannie'nin hayatının ve kimyasallara karşı beslediği hassasiyetin, bu trajik deneyimin etkisiyle şekillendiğini anlamaktadır (Kingsolver, 2000, s. 136). Garnett, kimyasal tarım ilaçlarını, tarımsal ve ekolojik restorasyon vizyonuna ulaşmak için olmazsa olmaz araçlar olarak görür. Bu bakış açısı, yapay yöntemlerle de olsa, kaybedileni geri getirmenin bir yolu olarak insan müdahalesine olan inancını göstermektedir. Bu güven, Rachel Carson'ın *Sessiz Bahar*'da eleştirdiği, insanların ekosistemlerin uzun vadeli sağlığı yerine kolaylığa ve anlık sonuçlara öncelik verdiği zihniyeti yansıtmaktadır.

Nannie, pestisit kullanımını sadece çevreye zararlı değil, aynı zamanda ahlaki bir başarısızlık olarak görür ve tüm canlı varlıkların içsel değerine saygı duymanın önemini vurgular. Onun organik meyve bahçesi, sürdürülebilir uygulamaların uygulanabilirliğinin bir kanıtı olarak gelişmekte, Garnett'in kimyasallara olan bağımlılığına meydan okumakta ve ekolojik dengenin yıkıcı yöntemlere başvurmada da sağlanabileceğini göstermektedir. Kingsolver, Nannie Rawley aracılığıyla Rachel Carson'ın çevre felsefesinin ve etiğinin çevre bilinci ve savunuculuğuna duyulan ihtiyaç olmak üzere önemli bir yönünü dile getirir. Nannie'nin doğal sistemleri açık sözlülükle savunması, Garnett'i uygulamalarını yeniden gözden geçirmeye zorlar. Bu dinamik, Carson'ın *Sessiz Bahar* eseriyle başlatmaya çalıştığı daha geniş toplumsal diyalogu yansıtmaktadır. Nannie, Garnett'a eylemlerinin sonuçlarını göstererek ve alternatifleri savunarak tıpkı Carson'ın kendisi gibi, bilinçli savunucu rolünü somutlaştırır. Nannie, Rawley'nin biyolojik çeşitliliğe duyduğu saygı ve ilkelerinden ödün vermeyi reddetmesi, ekolojik yönetimin ahlaki zorunluluğunun altını çizmektedir. Bu bakış açısı, Carson'ın *Sessiz Bahar* kitabında insanlığı doğanın bekçisi olarak sorumluluğunun farkına varmaya çağıran ahlaki uyanış çağrısıyla örtüşmektedir.

Carson'ın doğayı manipüle eden insan kibrinin tehlikeleri hakkındaki uyarıları, Nannie'nin Garnett'in tarım kimyasallarına olan güvenini küçümsemesinde yankılanır. Garnett, daha geniş çevresel etkileri dikkate almadan sorunlara acil, kısa vadeli çözümler arayan geleneksel bir zihniyeti temsil ederken Nannie'nin doğal yöntemleri, uzun vadeli sağlık ve sürdürülebilirliğe öncelik vermekte, doğaya karşı değil, onunla birlikte çalışan yaklaşımları savunmaktadır. Nannie, insanlığın doğayı saygı duyulacak bir sistemden ziyade kontrol edilecek bir kaynak olarak görme eğilimine karşı uyarıda bulunarak Carson'ın bilinçli ve temkinli yönetim etiğinin sesi olur. Çünkü "Kimyasal kontrol uygulayıcıları, doğanın bu olağanüstü kapasitesini göz ardı etmişlerdir; yaptıkları işe yüksek ahlaki bir yaklaşım veya doğanın muazzam güçleri karşısında tevazu ile yaklaşmamışlardır" (Carson, 2002, s. 297) sözleriyle kitabını sonlandıran Rachel Carson gibi Nannie Rawley de insan-doğa ilişkilerini bütüncül (holism), etik ve alçakgönüllülükte temellenen bir yaşam biçimini sadece benimsemekle kalmaz, hayatının içine de katar.

SONUÇ

Barbara Kingsolver'ın *Prodigal Summer* romanı, insan ve doğa arasındaki etkileşimi ekolojik etik, sürdürülebilirlik ve ekolojik bilinç bağlamında ele alan güçlü bir edebî eserdir. Romanın merkezinde yer alan üç anlatı, yalnızca bireysel karakter dönüşümlerini değil, aynı zamanda doğayla kurulan ilişkilerin daha geniş ekolojik ve toplumsal bağlamlardaki yansımalarını tartışmaya açmaktadır. Aldo Leopold'un "toprak etiği" ve Rachel Carson'ın çevresel farkındalık ve kimyasal tarım eleştirileriyle doğrudan ilişkilendirilebilecek bu eser, çevresel etiğin bireysel seçimler ve toplumsal politikalar üzerindeki etkisini sorgulayan disiplinler arası bir düşünsel çerçeve sunmaktadır.

Roman, doğaya hükmetme fikriyle doğayla uyum içinde yaşama anlayışı arasındaki çatışmayı ele alarak ekolojik dengenin korunmasını yalnızca bir çevre sorunu değil, aynı zamanda etik bir zorunluluk olarak sunmaktadır. Deanna Wolfe'un yırtıcıları koruma mücadelesi, yırtıcı türlerin ekosistem sağlığındaki kritik rolünü vurgularken Lusa Landowski'nin geleneksel tarımdan organik tarıma yönelişi, günümüz tarımsal sürdürülebilirlik tartışmaları için önemli bir bağlam oluşturur. Nannie Rawley ve Garnett Walker arasındaki çatışma ise tarım politikaları ve çevresel etik ekseninde doğaya müdahalenin uzun vadeli sonuçlarını eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirir.

Aldo Leopold ve Rachel Carson'ın İzinde: Barbara Kingsolver'ın *Prodigal Summer* Romanında Çevre Etiği ve Ekolojik Bilinç

Hızla artan iklim değişikliği, biyolojik çeşitlilik kaybı ve sürdürülemez tarımsal genişleme çağında, *Prodigal Summer* güncel bir önem taşımaktadır. Romanın yırtıcı türlerin korunması, kimyasal tarımın tehlikeleri ve arazi yönetimi etiği gibi temel çevresel tartışmalara olan yaklaşımı, onu çağdaş çevreci tartışmalara önemli bir edebî katkı hâline getirmektedir. Kingsolver, bu meseleleri karakterlerinin yaşamları aracılığıyla dramatize ederek bilimsel ekoloji söylemiyle günlük insan deneyimi arasındaki boşluğu kapatmakta ve ekolojik etiği daha geniş bir kitle için somut ve acil bir konu hâline getirmektedir. Bu çalışma, *Prodigal Summer*'ın yalnızca edebî bir eser değil, aynı zamanda bir ekolojik manifesto olduğunu da savunmaktadır. Roman, okuyucularını doğayla olan ilişkilerini yeniden gözden geçirmeye ve ekolojik sistemler üzerindeki insan müdahalesinin sonuçlarıyla yüzleşmeye zorlamaktadır. Leopold ve Carson'ın çevresel felsefeleri çerçevesinden bakıldığında eser, modern çevre etiğini anlamak için kritik bir metin olarak öne çıkmakta ve insan merkezli bakış açısından çevremerkezci bir dünya görüşüne geçişi teşvik etmektedir.

Extended Summary

Barbara Kingsolver's *Prodigal Summer* (2020) is a novel deeply entrenched in ecological philosophy, offering a literary interrogation of the human-nature relationship through the intertwined narratives of three central characters. By examining this novel through Aldo Leopold's land ethic and Rachel Carson's critique of industrial agriculture, this study argues that Kingsolver constructs a narrative that challenges anthropocentric environmental views and advocates for a deeper ecological consciousness. The novel serves not merely as an artistic exploration of nature but as a compelling critique of human interventions in ecological systems, echoing the principles set forth by Leopold and Carson in the twentieth century.

Kingsolver structures her narrative around three interwoven stories, each exploring different dimensions of ecological ethics. Deanna Wolfe, a wildlife biologist living in the Appalachian wilderness, embodies Leopold's biotic pyramid concept through her defense of coyotes, whose role as top predators ensures ecosystem stability. Her philosophical clash with Eddie Bondo, a hunter who sees predators as threats to livestock, mirrors the broader debate between anthropocentric land use and an ecological ethics perspective. Through their dynamic, Kingsolver underscores Leopold's assertion that removing keystone predators leads to ecological imbalance, reinforcing the idea that predator elimination is not an act of progress but an ecological failure.

The second storyline follows Lusa Landowski, a former entomologist who inherits her late husband's tobacco farm and seeks to transition to sustainable agriculture. Her struggle against traditional farming practices aligns with Rachel Carson's critique of chemical-intensive agriculture in *Silent Spring*. Lusa's rejection of monoculture farming and synthetic pesticides in favor of organic, diversified farming practices reflects Carson's warning about the long-term ecological consequences of human arrogance in agricultural management. Kingsolver illustrates how industrial agriculture prioritizes short-term efficiency over ecological resilience, positioning Lusa's journey as a literary embodiment of Carson's call for a more sustainable relationship with the land.

The final thread involves Nannie Rawley and Garnett Walker, whose ideological conflict encapsulates the tension between traditional land exploitation and ecological responsibility. Garnett, a conservative farmer, views nature as a resource to be controlled, believing in human dominion over the environment—a perspective rooted in a deeply ingrained anthropocentric worldview. His reliance on chemical herbicides and genetically modified crops reflects a misguided attempt at ecological restoration, resonating with Carson's critique of scientific hubris in environmental management. In contrast, Nannie Rawley, an organic orchardist, represents an alternative vision of land stewardship, one that prioritizes biodiversity and ecological balance over human dominance.

By interweaving these narratives, Kingsolver translates Leopold and Carson's theories into a compelling literary discourse on the ethical dilemmas of conservation, sustainable agriculture, and ecological interdependence. The novel critiques the persistent myth of human supremacy, arguing

that ecological harmony cannot be achieved through domination but rather through a deep understanding of natural systems and a willingness to respect their inherent complexity.

In an era marked by accelerating climate change, biodiversity loss, and unsustainable agricultural expansion, *Prodigal Summer* possesses heightened relevance. The novel's engagement with critical environmental issues—including predator preservation, the hazards of chemical farming, and the ethics of land management—establishes it as a significant literary contribution to contemporary environmental discourse. By illustrating these themes through the experiences of her characters, Kingsolver effectively bridges the divide between scientific ecological discussions and everyday human interactions, rendering ecological ethics both tangible and urgent for a wider audience. *Prodigal Summer* transcends the boundaries of a mere literary work to serve as an ecological manifesto, urging its readers to reevaluate their relationship with nature and to confront the repercussions of human interventions in ecological systems. Through the frameworks provided by the philosophies of Aldo Leopold and Rachel Carson, the novel emerges as a pivotal text for comprehending modern environmental ethics, advocating for a transition from human exceptionalism to a more integrated and ecocentric perspective.

KAYNAKÇA

- Cafaro, P. (2001). Thoreau, Leopold, and Carson. *Environmental Ethics*, 23(1), 3–17. <https://doi.org/10.5840/enviroethics200123135>
- Cafaro, P. (2002). Rachel Carson's environmental ethics. *Worldviews*, 6(1), 58–80. <http://www.jstor.org/stable/43809205>
- Carson, R. (2002). *Silent spring* (40th anniversary ed.). Mariner Books. (Orijinal eser 1962'de yayımlanmıştır).
- Haraway, D. (2003). *The companion species manifesto: Dogs, people, and significant otherness*. Prickly Paradigm Press.
- Haraway, D. (2008). *When species meet*. University of Minnesota Press.
- Kingsolver, B. (2000). *Prodigal summer*. Harper Collins e-books. ISBN:978-0-06-143679-6
- Lear, L. (2002). Introduction. In R. Carson, *Silent spring* (40th anniversary ed., pp. x–xix). First Mariner Books.
- Leopold, A. (2020). *A sand county almanac and sketches here and there* (Çev., U. Özdağ). Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları. (Orijinal eser 1949' da yayımlanmıştır.)
- Leopold, A. C. (2004). Living with the land ethic. *BioScience*, 54(2), 149–154. [https://doi.org/10.1641/0006-3568\(2004\)054\[0149:lwtle\]2.0.co;2](https://doi.org/10.1641/0006-3568(2004)054[0149:lwtle]2.0.co;2)
- Özdağ, U. (2017). *Edebiyat ve toprak etiği: Amerikan doğa yazınında Leopold'cu düşünce* (2nd ed.). Ürün Yayınları.
- Paine, R. T. (1966). Food web complexity and species diversity. *The American Naturalist*, 100(910), 65–75. <https://doi.org/10.1086/282400>

**Aldo Leopold ve Rachel Carson'ın İzinde: Barbara Kingsolver'ın *Prodigal Summer* Romanında
Çevre Etiği ve Ekolojik Bilinç**

 SUITDER SDÜ İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ DERGİSİ Sakarya University Journal of Humanities and Social Sciences	
Makale Bilgileri:	
Etik Kurul Kararı:	Etik Kurul Kararından muaftır.
Katılımcı Rızası:	Katılımcı yoktur.
Mali Destek:	Çalışma için herhangi bir kurum ve projeden mali destek alınmamıştır.
Çıkar Çatışması:	Çalışmada kişiler ve kurumlar arası çıkar çatışması bulunmamaktadır.
Telif Hakları:	Çalışmada kullanılan görsellerle ilgili telif hakkı sahiplerinden gerekli izinler alınmıştır.
Article Information:	
Ethics Committee Approval:	It is exempt from the Ethics Committee Approval
Informed Consent:	No participants.
Financial Support:	The study received no financial support from any institution or project.
Conflict of Interest:	No conflict of interest.
Copyrights:	The required permissions have been obtained from the copyright holders for the images and photos used in the study.